

Sayın Hatay Belediye Başkanı Doç. Dr. Lütfü Savaş Beyefendi;

“Mutfak sanatları diyorum, Türk mutfağına sahip çıkıyorum” kampanyamıza sizleri de davet ediyoruz.

Bu seferberlik kampanyamız evrensel olarak Türk mutfak sanatları alanında binlerce yıllık kadim kültürel değerlerimize en uygun şekilde hareket etmeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede özellikle son yıllarda Türk diline, dolayısı ile de Türk mutfağına musallat edilmiş olan Yunanca kökenli ‘Gastro’ veya ‘Gastronomi’ yerine Türkçe konuşup yazdığımız müddetçe “Mutfak sanatları-Yemek sanatları” terimlerinin kullanımını teşvik ediyoruz. Uluslararası alanda ise bu terimlerin karşılığı olan ancak kesinlikle Gastronomi olmayan terimlere Türk mutfağına literatüründe yer veriyoruz.

Bildiğiniz gibi Türkiye içinde yer alan tüm yemeklerimizin isimleri dünyanın neresinde olursa olsun artık lokantaların listelerinde Türkçe olarak yer almaya başlamaktadır. Dünyanın en önemli mutfak kültürlerinde olduğu gibi bu anlamda Türk mutfağı da kendi yemeklerinin isimlerini Türkçe olarak isimlendirmektedir. Aynı bilinçlenmenin Türkiye’imizdeki şehir isimlerimiz içinde olması Türk mutfağı için büyük önem arz etmektedir.

Yunanca olan “Gastronomi” kelimesinin ‘Gastro’ kökü, mide-göbek-bağırsak gibi anlamlara gelmektedir. Bu kelime dünya genelinde daha çok tıbbi konuda bir dal olan Gastroenterology için kullanılır.

Uzun yıllardır dünya nezdinde edindiğimiz tecrübeler, bilgiler, araştırmalar ve analizler Yunanca kökenli olan ‘Gastro’ ve ‘Gastronomi’ kelimelerinin dilimizdeki karşılığının asla düşündüğümüz karşılık olmadığını bizlere göstermektedir. Söz konusu kelimeler Avrupa ve Amerika dâhil dünyanın neredeyse hiçbir yerinde bizde olduğu gibi kültürel değerlere zarar vererek söz konusu bu değerleri yozlaştıracak derecede bir yoğunluk ile asla kullanılmamaktadır.

Yine dünyanın birçok şehri UNESCO tarafından mutfak sanatları şehirleri listesinde yer almasına rağmen bu şehirlerde asla kelime anlamı mide-göbek-bağırsak olan ‘Gastro’ ile farklı şehir isimleri türetildiğine rastlanmamaktadır. Yöresel yemeklerimiz ile beraber anılan şehirlerimizin mutfak sanatları alanındaki tanıtımında anlam olarak da oldukça absürt olan ‘Gastro’ kelimesi dünya genelinde bizde olduğu gibi kültürel değerleri yozlaştıracak derecede bir takım türevler ile asla kullanılmamaktadır.

Özellikle ‘Gastro’ + herhangi bir kelime şeklinde Türkiye’de birçok değişik türevleri ile ortaya atılarak Türk diline, dolayısı ile Türk mutfağına musallat edilmiş olan bu kelimelerin bizlere verdiği absürt anlam kesinlikle ortaya çıkartılmak istenen anlam değildir. Bu konularda sizlere göndereceğimiz akademik çalışmalarımızı ve raporlarımızı Türk mutfağına geleceği için incelemenizi, en azından konuyla ilgili olabilecek çalışma arkadaşlarınıza da bunları inceletmenizi rica ediyoruz.

Ayrıca sizlere göndereceğimiz çalışmalarımız ilgili konular hakkında Türkçe-İngilizce olarak örnek önerileri de içermektedir. Bu çalışmalarda yer alan uygun örnekler Türk mutfağı için hem yurt içinde hem de uluslararası alanda ulusal mutfağımıza uzun vadede büyük katkı sağlayacaktır.

Özellikle Türkiye’imizdeki güzide şehir isimlerimizin önüne getirilen Yunanca kökenli söz konusu kelime, Türk mutfak sanatları açısından uluslararası alanda bizlere kesinlikle bir katkı sağlamamaktadır. Aksine bu kelime ile bizim Gaziantep şehrimiz gibi şehirlerimizin tarihlerinden gelen kahramanlıklarının şanlı birer alametleri olan ‘Gazi’ gibi unvanları atılarak, bunun yerine “Gastroantep” şeklinde Türkçe açısından da oldukça absürt birtakım şehir isimleri türetilmektedir. Baklava denilince dünyada akla gelen Gaziantep ilimizin uluslararası alanda “Gastroantep” olarak tanıtılması da Türk mutfağının ve onun ürünlerinin geleceği için tehlikeler arz etmektedir. Bu örnekler bütün şehirlerimiz ve onların yöresel ürünleri-yemekleri için geçerlidir. Bizler Türk mutfağının tüm dünyadaki tanıtımının kendi şehirlerimizin önüne getirilen Yunanca kökenli bir kelime ile asla yapılamayacağını savunuyoruz. Tüm bunların makul nedenleri de sizlere yolladığımız çalışmalarımızda açıklanmaktadır.

Bu konuyu sadece Hatay, Afyonkarahisar, Gaziantep, Antalya veya İzmit ile sınırlamadan değerlendirmemiz gerekmektedir. Gelecekte ‘Gastro’ isminin tüm şehirlerimize ya da beldelerimize uyarlanma ihtimalini düşünürsek; tahmin edebileceğiniz nedenlerden ötürü bizler bu durumu dünya nezdinde Türk mutfağı ve onun yöresel yemekleri açısından oldukça tehlikeli görmekteyiz. Sizlere ifade etmekte olduğumuz söz konusu bu durum daha çok Türk mutfağına düşmanlık besleyerek mutfak kültürümüze karşı tezler oluşturanların işlerine gelmektedir.

Son yıllarda Türkiye genelindeki şehir isimleri üzerinden Türk mutfağına karşı oluşturulan bu durumu mutfak kültürümüzün geleceği açısından tehlikeli görmekteyiz. Yine bu durum geleceğimiz olan gençlerimizi de tehdit etmektedir.

Özellikle bu konularda Türk mutfağının istikbali adına gençlerimizin milli bir şuur ile bilinçlendirilmeleri için bizlere büyük sorumluluklar düşmektedir diye düşünüyoruz.

Sizlere gönderdiğimiz raporlarımızı-çalışmalarımızı detaylı olarak incelerseniz ve ilgili konularda araştırmalar yaparsanız; bu tarz şehir isimleri ile oynanarak oluşturulan etkinliklerin dünya genelinde asla başka bir örneğinin olmadığı gerçeği ile de karşılaşacaksınız.

‘Gastroparis’, ‘Gastrowashington’ veya ‘Gastro- Tucson’ gibi isimler ile oluşturulan bir etkinlik örneği asla olmadığı gibi; yabancı dillerde bu tarz türetilmiş kelimeler söz konusu toplumlar içinde de oldukça alakasız ve absürt bulunmaktadır. Yine UNESCO listesinde yer alan ABD’nin Arizona eyaletindeki Tucson veya dünyadaki daha birçok şehir asla önlerine getirilen ‘Gastro’ ismi ile anılmamaktadırlar. Yine buralarda farklı şehir isimleri türetilerek yemek sanatları etkinlikleri asla düzenlenmemektedir.

Siz değerli Hatay belediye başkanımızdan “Mutfak sanatları diyorum, Türk mutfağına sahip çıkıyorum.” kampanyamıza Türk mutfağı için destek olmanızı bekliyoruz.

'Gastro-hatay' yerine Türk mutfağının elini her açıdan tüm dünyada güçlendirecek olan uluslararası bazı etkinlik isimlerinin örneklerini sizlere gönderdiğimiz akademik çalışmalarımız içinden de detaylıca incelemenizi veya inceletmenizi sizden önemle rica ediyoruz.

Bu mektup vesilesi ile Hatay ilimizde olası organizasyon ismi ile ilgili olarak;

'Gastro-hatay' kullanımını teşvik etmemenizi özellikle rica ediyoruz.

Binlerce yıllık kadim kültürel değerlerimiz ile şekillendirebileceğimiz mutfak kültürümüzü yabancı özentiliğine kurban etmemek adına Türk mutfağının genel prensiplerine uymayan konularda sizin de bizlere yardımcı olmanızı,

Türk mutfağımızın istikbali açısından ulusal mutfak kültürümüzü her anlamda koruyacak tarzda bir düzenlemenin yanı sıra, Türkçemizin yabancı dildeki en uygun karşılığı olan bir isimlendirme çalışması yapılarak 'Gastro-Hatay' isminin kullanılmamak üzere kaldırılmasını,

Kadim kültürel değerlerimize uygun olacak şekilde olası bu isim ile oluşturulabilecek etkinliğin uluslararası alanda mutfak kültürümüze çok daha büyük katkılar sağlayacak bir isim ile anılması konusunda girişimde bulunmanızı sizden ve değerli Hatay belediyesimizin görevlilerinden Türk mutfağı adına talep ediyoruz.

En Derin Saygılarımla ile Bilgilerinize Arz Ederim

Tolgahan Gülyiyen

Dünya Türk Mutfağı Akademisi

Türk Mutfağı Diriliş Hareketi Lideri

